

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 15 § i lagen om närings-, trafik och miljöcentralerna

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 15 § i lagen om närings-, trafik och miljöcentralerna (RP 65/2021 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Eeva Vartio, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Joni Rehunen, social- och hälsovårdsministeriet
- enhetschef Eine Kela, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten
- enhetschef Raisa Erma, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- utvecklingsexpert Pirjo Pääkkönen, UF-centret
- servicechef Emmi Lahti, Mellersta Finlands arbets- och näringsbyrå
- direktör Tiina Korhonen, Nylands arbets- och näringsbyrå
- huvudförtroendeman Kari Reponen, Fackförbundet Pro rf
- verksamhetsledare Aki Villman, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- Folkpensionsanstalten
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- STTK rf
- Akava ry
- Finlands näringsliv rf.

Inget yttrande av

- Företagarna i Finland rf.

Betänkande AjUB 4/2021 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna ändras.

Enligt förslaget fogas till lagen ett bemyndigande med stöd av vilket det genom förordning av statsrådet får föreskrivas att behandlingen av vissa utkomstskyddsärenden som för närvarande ankommer på samtliga arbets- och näringsbyråer, kan skötas inom verksamhetsområdet för fler än en arbets- och näringsbyrå. Uppgifterna inom ett utvidgat verksamhetsområde ska enligt förslaget innefatta givande av arbetskraftspolitiska utlåtanden om förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

Målet med ändringen är att göra det möjligt att centralisera skötseln av dessa uppgifter i syfte att förenhetliga behandlingstiderna för utkomstskyddsärenden och främja en enhetlig beslutspraxis.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 oktober 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Enligt 15 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009, nedan NTM-lagen) sköter en arbets- och näringsbyrå inom sitt verksamhetsområde de uppgifter som föreskrivits för den, men en byrå kan under vissa förutsättningar sköta uppgifter också inom verksamhetsområdet för fler än en byrå. Arbetsfördelningen mellan byråerna och ordnandet av den regionala behörigheten i anslutning därtill bestäms genom beslut av NTM-centralen, om det är fråga om ett arrangemang inom centralens verksamhetsområde. I annat fall bestäms saken genom ett beslut av arbets- och näringsministeriet.

Enligt förslaget ska ett bemyndigande fogas till NTM-lagen. Med stöd av bemyndigandet får det genom förordning av statsrådet föreskrivas att behandlingen av vissa utkomstskyddsärenden som för närvarande ankommer på samtliga arbets- och näringsbyråer kan skötas inom verksamhetsområdet för fler än en arbets- och näringsbyrå. Uppgifterna inom ett utvidgat verksamhetsområde ska innefatta givande av arbetskraftspolitiska utlåtanden om förutsättningarna för att erhålla arbetslöshetsförmåner. Eftersom det är fråga om betydande utövning av offentlig makt är arbets- och näringsministeriets beslut inte en tillräcklig författningsnivå. I stället krävs det att statsrådet utfärdar en förordning. I fråga om övriga ärenden förblir bestämmelserna om uppgiftsfördelningen mellan arbets- och näringsbyråerna och om ordnandet av behörigheten oförändrade.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet understöder att behandlingen av utkomstskyddsärenden koncentreras till en arbets- och näringsbyrå. Utskottet anser att man på så sätt bättre kan garantera en snabb behandling av utkomstskyddsärenden och samtidigt främja en enhetlig beslutspraxis.

Utskottet betonar att koncentreringen av de föreslagna krävande uppgifterna avseende utkomstskydd till en och samma arbets- och näringsbyrå och konsekvenserna av det också bör granskas

Betänkande AjUB 4/2021 rd

som en del av den planerade strukturreformen av arbetskraftsservicen. Avsikten med reformen är att kommunerna ska börja sköta sysselsättningen.

Personalen

Den föreslagna koncentreringen av uppgifterna inom utkomtskyddet kräver inga förändringar i de fysiska arbetsställena för den personal som utför uppgifterna eftersom uppgifterna kan skötas multilokalt och platsneutralt. Koncentreringen medför dock ändringar i uppgifterna för personalen vid alla arbets- och näringsbyråer, och ärendet ska därför behandlas i ett samarbetsförfarande. Utskottet inskärper vikten av en god personalpolitik i samband med förändringen.

Utskottet anser att det är viktigt att ändringen genomförs på ett sätt där man säkerställer att kompetent och språkkunnig personal överförs till den arbets- och näringsbyrå som multilokalt sköter de uppgifter som ska koncentreras. Det är också viktigt att kännedomen om arbetsmarknaden i regionerna och kompetensen inom vissa specialområden inom utkomtskyddet bevaras vid den enhet som sköter de koncentrerade uppgifterna.

Utskottet betonar vikten av intern introduktion, införande av gemensamma arbetssätt och kompetensutveckling. Tillräckliga resurser bör anvisas för dessa åtgärder. Dessutom påpekar utskottet att det för att utkomtskyddsärendena ska kunna behandlas snabbt krävs att man tryggar tillräckliga personalresurser för den arbets- och näringsbyrå som sköter utkomtskyddsuppgiften. Man bör också sörja för att verksamheten vid den arbets- och näringsbyrå som sköter de koncentrerade uppgifterna organiseras så att en opartisk behandling av ärendena kan säkerställas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 65/2021 rd utan ändringar.

Betänkande AjUB 4/2021 rd

Helsingfors 12.5.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anna Kontula vänst
medlem Bella Forsgrén gröna
medlem Tuomas Kettunen cent
medlem Terhi Koulumies saml
medlem Rami Lehto saf
medlem Niina Malm sd
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Jukka Mäkynen saf
medlem Anders Norrback sv
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Arto Satonen saml
medlem Ruut Sjöblom saml
medlem Riikka Slunga-Poutsalo saf
medlem Sofia Virta gröna
ersättare Antero Laukkanen kd.

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen.